

hvert Ansvar, undtagen at Bogtrykkeren i saa Fald efter § 1 maaskee vil komme til at betale 5 Rbd. Derfor, naar den Bestemmelse, at han skal have navngivet sig, enten det nu er Forfatteren, Udgiveren, Forlæggeren, Commissionshandleren eller Bogtrykkeren, gjøres anvendelig ogsaa paa Bogtrykkeren, saa oplyser hele Paragraphens Betydning; jeg anseer det derfor for aldeles nødvendigt, at man redigerer Paragraphen paa en saadan Maade, at Bogtrykkeren kommer til at staae i en særegen Cathgorie. Jeg kan umulig troe, at dette er undgaaet de ærede Forslagsstilleres Opmarksomhed, da der baade i det oprindelige Regjeringsudkast, ligesom i det Udcast, der er kommet fra Landstinget, meget bestemt er skjænet imellem de Betingelser, der udfordredes for Forfatteren og Udgiveren og derefter Forlæggeren eller Commissionshandleren, og endelig de Betingelser, der skulde gjælde for Bogtrykkeren. Det hedder nemlig i dette tidligere Forslag, at dersom Ansvar et ikke kunde gjøres gjældende imod nogen af de nævnte Personer, saa gaaer det over paa Bogtrykkeren, og uden at nogen Betingelse der er tilføjet; der kommer det blot an paa, at man udfinder Bogtrykkeren, og i saa Tilfælde gaaer Ansvar et over paa ham. Det er derfor, jeg mener, at det vil blive uundgaaelig nødvendigt, naar Udcastet med disse Bestemmelser skal kunne opnaae sin Hensigt, at omredigere denne Paragraph. Dersom det havde været de ærede Forslagsstilleres Mening, at denne Betingelse om at han skal have navngivet sig, enten som Forfatter, Udgiver, Forlægger eller Commissionshandler, ikke skulde gjælde for Udgiveren eller Forlæggeren, saa vilde der have opstaaet andre Ulemper deraf, men jeg skal nu ikke gaae nærmere ind derpaa efter den Erklæring, den ærede Rigsdagsmand har givet.

Jeg skal forøvrigt ved denne Leilighed tillade mig at udtale, at forsaavidt dette Lovudkast gaaer ud paa at forandre den Bestemmelse, som fandtes i det oprindelige Lovudkast, og som gik over i Landstingets Lovudkast, nemlig at den Paafølgende i Rækken skulde overtage sig Ansvar et under enhver Omstændighed, naar den Foregaaende ikke var tilstede inden den døms-

mende Myndigheds Omraade, paa den Tid; Sag anlagdes, saa vil jeg erkende, at der heri ligger nogen Strengthed; det er et Punkt, som har været under særdeles nøie Overveielse, forinden det oprindelige Lovudkast blev affattet saaledes som det blev. Jeg vil endog gaae et Skridt videre, jeg vil give mig den Ære at meddele Thinget, at det allerførste Udcast ikke indeholdt denne Bestemmelse; man antog dengang, at det ikke vilde være uundgaaelig nødvendigt, og man vilde gjerne holde sig til, blot at sætte de Betingelser, som vare nødvendige. Men jeg maa tillade mig den almindelige Bemærkning her ved denne Leilighed, at et tyvlsomt Punkt som dette kommer slet ikke under Forhandling, naar man ikke optager det i det Lovudkast, som forelægges; naar man har Tvivl, om en saadan Bestemmelse bør være der eller ikke, saa gjør Regjeringen i alt Fald bedst i at optage den, selv om man erkender, at den mulig kunde gaae ud igjen. Man vil derved give Anledning til Discussion om Sagen. Det kan nu dog ikke nægtes, at der bliver en Lacune tilføede, et Hul at udfylde, naar man er overbevist om, hvem der er Forfatter til en Artikel, men ikke kan drage ham til Ansvar, fordi han strax efter at Skriftet er udgivet er reist bort, og naar man derefter aldeles ikke kan gjøre Ansvar et gjældende, heller ikke mod de Paafølgende i Rækken, uagtet de dog upaatvivlelig have en vis Straffskyld i de Sager; det er et Hul, en Lacune, og der er vistnok ikke noget i Principet mere consequent rigtig Maade at udfylde det paa, end den, som var angiven i det oprindelige Lovudkast. Men jeg kan ikke nægte, at jeg anseer Bestemmelsen for ikke at være af nogen særdeles practiff Vigtighed; jeg troer, at det Tilfælde, at en Forfatter strax efter at have skrevet et strafværdig Skrift, skulde reise bort, for at unddrage sig Ansvar et, vil være meget sjældent, maaskee aldrig vil indtræffe. En saadan Bestemmelse, troer jeg saaledes ikke vil have nogen særdeles practiff Indflydelse til at betrygge Pressen mod Misbrug, og jeg anseer den derfor ikke for at være ubetinget nødvendig. Men, uagtet man saaledes vel kunde fravige den Betingelse, som var opstillet i det oprindelige Udcast, og som ogsaa gik over i